

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 20 april 2012 over het verdrag inzake de openbare consultatie «Ongelijkheid tussen mannen en vrouwen in ondernemingsbesturen in de EU» (Kamerstuk 30 420, nr. 172).

De voorzitter van de commissie,
Van Bochove

Adjunct-griffier van de commissie,
Bošnjaković-van Bommel

Inhoudsopgave

	Blz.
I Vragen en opmerkingen uit de fracties	2
Inleiding	2
Vragen voor de openbare raadpleging	2
II Reactie van de minister	3

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met instemming kennisgenomen van de conceptkabinetsreactie. De verantwoordelijkheid voor diversiteitsbeleid in ondernemingsbesturen ligt primair bij het bedrijfsleven. De leden zijn het met het kabinet eens dat het doel om diversiteit te vergroten, primair een verantwoordelijkheid is van het bedrijfsleven zelf. De leden zien aanleiding tot het stellen van enkele vragen.

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de conceptkabinetsreactie op de openbare raadpleging «ongelijkheid tussen mannen en vrouwen in ondernemingsbesturen in de EU». Deze leden steunen de door de minister geschetste lijn. De leden zijn van mening dat het algemene uitgangspunt moet zijn dat wanneer Nederland, evenals andere EU-lidstaten, zelfstandig de gewenste doelstellingen kan realiseren, Europese regelgeving niet noodzakelijk is. Europese regels liggen pas voor de hand wanneer dit doeltreffender is dan maatregelen op lidstaatniveau. Met de huidige aanpak van zelfregulering, het charter Talent naar de Top, de corporate governance code en de aanpassing van de regels in het Burgerlijk Wetboek naar aanleiding van het amendement Kalma c.s.¹, dat mede door het lid Van Vroonhoven-Kok, namens de leden van de CDA-fractie, is ondertekend, biedt het Nederlandse diversiteitsbeleid naar de mening van de leden voldoende mogelijkheden voor maatwerk per onderneming. Deze leden zijn het daarom met de minister eens dat het vergroten van diversiteit niet op Europees niveau geregeld hoeft te worden, zeker niet als daarbij aan het opleggen van verplichte quota gedacht wordt. De voornoemde leden hebben wel nog enkele vragen.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de onderhavige brief van de minister en hebben een aantal vragen en opmerkingen.

Vragen voor de openbare raadpleging

De leden van de VVD-fractie vragen of de minister toelichten wat de positie van andere lidstaten is ten aanzien van een quotum. Is hiervoor draagvlak binnen de Europese Raad, zo vragen de leden. Is de minister met deze leden van mening dat meer uren arbeid door iedereen, niet alleen voor vrouwen, tot economisch voordeel leidt voor allen? Levert dit kabinet een financiële bijdrage aan het charter naar Talent de Top? Zo ja, hoeveel? Is de minister met deze leden van mening dat de verschillende Europese landen verschillen van cultuur en beleid en daarom, door de implementatie van een quotum in ondernemingsbesturen voor vrouwen, niet per se het gewenste effect in ieder land kan worden behaald?

De leden van de CDA-fractie constateren dat er grote verschillen zijn in de percentages die door de Europese Commissie en de minister worden genoemd. Volgens de Europese cijfers is er in Nederland 18,5% deelname van vrouwen in Raden van Bestuur, terwijl dat volgens de minister 5,3%

¹ Kamerstuk 31 763, nr. 14.

is. De leden vragen welke definities gebruikt worden bij het streefpercentage van 30% dat in het amendement Kalma c.s. is vastgelegd. De leden constateren tevens dat uit de cijfers van de Europese Commissie blijkt dat het percentage vrouwen in Raden van Bestuur in Nederlandse bedrijven in iets meer dan een jaar met ongeveer 3,5% is gestegen (van 14,9% in oktober 2010 tot 18,5% in januari 2012). Deze leden vragen de minister of zij dit ziet als een indicatie dat het Nederlandse beleid, dat uitgaat van zelfregulering, werkt. Op welke termijn denkt de minister dat het streefpercentage uit het amendement Kalma c.s. behaald kan worden, zo vragen zij. De minister meldt dat het amendement Kalma c.s. geëvalueerd wordt. De leden vragen de minister wanneer de Kamer wordt geïnformeerd over deze evaluatie.

De leden merken voorts op dat uit het persbericht van de Europese Commissie blijkt dat 75% van de Europeanen voorstander is van wetgeving om gelijkheid in Raden van Bestuur te bevorderen. In de vraagstelling worden Frankrijk, Spanje, Italië, België, Noorwegen en Nederland genoemd als landen die al soortgelijke wetgeving hebben ingevoerd. De leden vragen of de minister kan aangeven of de wetgeving op dit gebied in het vijftal andere landen vergelijkbaar is met die in Nederland. Is in die andere landen bijvoorbeeld ook sprake van het uitgangspunt van zelfregulering, of wordt daar met wettelijk vastgelegde quota gewerkt? Daarnaast vragen de leden of de minister een indicatie kan geven van de houding van de andere Europese lidstaten ten opzichte van dit onderwerp.

De leden vragen ten slotte of de minister een beeld kan geven van de percentages vrouwen in Raden van Bestuur van Europese instanties. Kan de minister bijvoorbeeld bevestigen dat er in de Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank, ondanks dat deze uit 23 leden bestaat, geen enkele vrouwen zit, zo vragen de leden van genoemde fractie.

De leden van de SP-fractie onderschrijven het uitgangspunt dat de diversiteit in ondernemingsbesturen een verantwoordelijkheid is van bedrijven, werkgevers en werknemers. Ook vinden de leden de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen in ondernemingsbesturen een nationale aangelegenheid en geen taak van de Europese Commissie. Klopt het dat meer dan één derde van nationale parlementen van plan is een negatief subsidiariteitsoordeel te geven, zodat de Europese Commissie quota en andere Europese wetgeving op dit terrein moet heroverwegen? Kan de minister toelichten welke lidstaten voor en tegen Europese wetgeving op dit gebied zijn? Welke strategie gaat de minister volgen, mocht de Europese Commissie toch besluiten tot wetgeving over te gaan?

Voorts merken de leden op dat slechts één bedrijf in Nederland voldoet aan de norm die per 1 januari 2012 is ingesteld waarin ondernemingsbesturen voor minimaal 30% uit mannen en voor minimaal 30% uit vrouwen moet bestaan. Op welke termijn verwacht de minister de 30% – zoals voorgesteld door de Tweede Kamer – te kunnen realiseren? Er zijn plannen om per 2015 een quotum van 30% voor vrouwen in te stellen, als de voorgestelde wetgeving van de Tweede Kamer geen effect sorteert. Hoe groot acht de minister de kans dat er in 2015 een quotum van 30% voor vrouwen wordt ingesteld, vanwege het niet sorteren van effect van het amendement Kalma c.s., zo vragen de leden.

De leden vragen tevens of de minister de grote verschillen tussen de Europese cijfers (18,5%) en de Nederlandse cijfers (5,3%) kan verklaren. Ten slotte vragen deze leden of de minister de doelstellingen kan weergeven van het aantal vrouwen in de top van het bedrijfsleven en in de top bij de rijksoverheid, evenals de doelstellingen voor het aantal vrouwelijke hoogleraren en politiekorpsbeheerders.

II Reactie van de minister